

Lærdommer fra gode vertskommuner for næringsutvikling

Prosjekt utarbeidet for KS og NHO

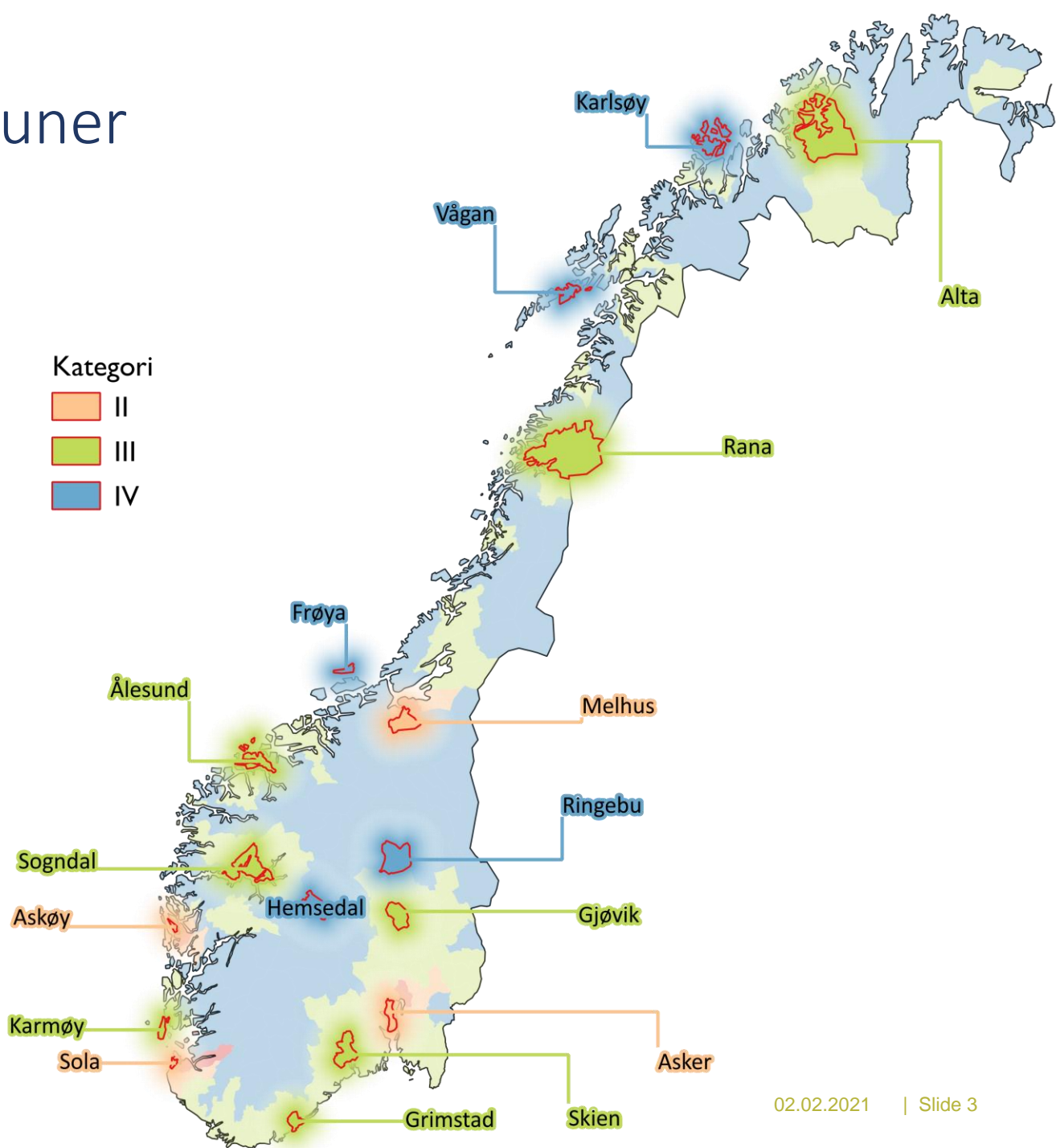
Problemstilling

Fire problemstillinger:

- a. Hva kjennetegner en god vertskapskommune?
- b. Hva er de viktigste barrierene for å ta en rolle som god vertskapskommune?
- c. Hvilke tiltak bør settes i verk for å styrke kommunal sektor som aktiv næringsutvikler?
- d. Hva kreves fra næringslivets side for å fungere som en god samarbeidspartner?

Gjennomført etter en omfattende kartlegging av næringsutviklingsarbeid i 17 case-kommuner.

17 casekommuner

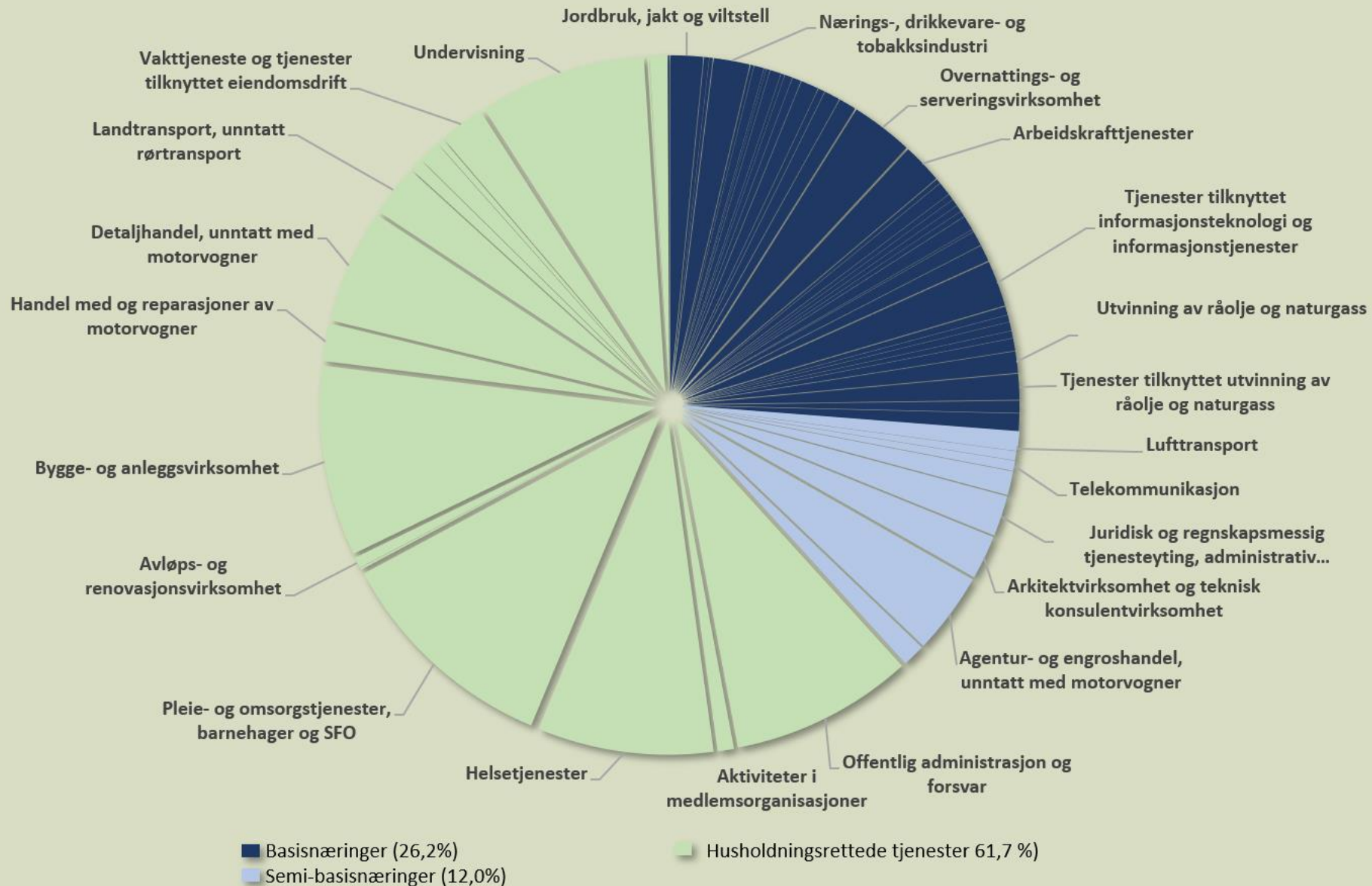

Felles for våre case-kommuner

- Næringsutviklingsarbeid – del arbeidet for gode lokalsamfunn
 - Tar utgangspunkt i egen kommunes geografiske og næringsmessige muligheter og utfordringer,
 - herunder utnytter «flaks» til faktisk handling
- Kommunene har alle vekst i sysselsetting i næringer hvor kommunene har historiske eller geografiske styrkepunkter.
- Noen har også forsøkt å skape nye styrkepunkter

Viktig å forstå eget næringsliv. Fortrinn, muligheter og utfordringer

Alle sysselsatte i 2019, fordelt på tre grupper av næringer. Årsverk. Kilde: nasjonalregnskapet

Regionalt samarbeid ble sett på som viktig

- Husholdninger velger bosted og arbeid uavhengig av kommunegrenser
 - kombinasjon av tilhørighet, inntekt og pris på bosted, arbeidsmuligheter og pendleravstand
 - Viktig å erkjenne hvordan egen kommune bidrar til næringsutvikling i regionen. Eksempelvis:
 - Noen er viktige for logistikk virksomheter, f.eks. som følge av gode veier, havner eller annet
 - Andre er handelssentra
 - Eller har stor oppsamling av kunnskapsvirksomheter, som gjerne lokaliseres i nærheten av hverandre
 - Eller er typiske reiselivsdestinasjoner
 - Eller har store virksomheter lokalisert hos seg
 - Andre har gode vilkår for matproduksjon i landbruk eller i sjø
- Kunnskap om hvilke fortrinn kommunen har for hvilke næringer, vil styrke hele regionen

Likheter med case-kommunenenes tilnærming

- Alle opptatt av å legge til rette for mer attraktive sentrumsområder
- Kommuner som er regionsentre prioriterer ofte tilrettelegging for kunnskapsnæringer
- De fleste av kommunenes representanter la vekt på behovet for å skape tillitt
 - mellom administrasjon, ordfører og bedriftene
 - utfordringer for tillitt dersom det skapes urealistiske forventninger

Variierende utfordringer

- Faglig kompetanse administrasjonen – viktig, men varierende
- Koordinering mellom sektorområder i kommunen – viktig, men krevende.
- «Voksesmerter» - krevende å reagere raskt
- Tidligere vekst har stoppet – økt krav til omstilling, samarbeid og dialog

Tiltak som styrker kommunene som aktiv næringsutvikler handler primært om:

- Kommuner må kombinere langsiktighet med hurtig respons
- Samarbeid og arbeidsdeling mellom kommunens politiske og administrative ledelse gir resultater
- Tverrsektorielt samarbeid innad i kommuneadministrasjoner er krevende, men nødvendig
- Kommuner med suksess spiller på lag med naboene
- Jevnlig dialog med næringslivet er avgjørende for å forstå behov og endringer i behov

Hva kreves fra næringslivets side for å fungere som en god samarbeidspartner?

- God organisering, slik at kommunene har representative kontaktflater
- Aktive initiativ til dialog og samhandling
- Styrke rekruttering og kompetanseutvikling.
- Vilje (og tid) til å stille opp for fellesskapssatsinger
- Kjennskap til plan – og bygningsloven.
- Bidra med kunnskap om markeder og muligheter